

Ingezonden brief

Onderstaande brief is door Rik Zwama
(directeur van Ensafe en Institute 4 Safety)
naar de redactie van *Roofs* gestuurd
naar aanleiding van een recente
instructiefilm van SBD en Inspectie SZW
over het Dakpaspoort.

NOOT VAN DE REDACTIE

SBD (www.sbd.nl) is gevraagd om een reactie, maar wenst niet op de inhoud van deze brief te reageren. De redactie van *Roofs* hecht er waarde aan te benadrukken dat in alle gevallen de arbeidshygiënische strategie gevolgd dient te worden, wat dus betekent dat een collectieve maatregel altijd de voorkeur heeft en pas in het uiterste geval gekozen mag worden voor toepassing van een PBM. Het Dakpaspoort is een instrument waarmee de werkgever voor zijn opdrachtgever inzichtelijk kan maken dat zijn personeel aantoonbaar beschikt over de juiste vakbekwaamheid en zich dus ook aan de veiligheidsvoorschriften houdt. Ook dient in aanmerking te worden genomen dat in de NEN-commissie hoofdzakelijk leveranciers zijn vertegenwoordigd.

VEILIG WERKEN OP HOOGTE: "TIME FOR CHANGE"

De arts luistert geduldig als ik hem de diagnose vertel, welke medicijnen ik moet gebruiken, het verloop van het genezingsproces en hoe lang de behandeling gaat duren. Tot slot toon ik de arts de app op mijn telefoon, waarop staat dat het allemaal goed komt. De eerste vraag die de arts fijntjes zou stellen, is hoe ik aan die wetenschap kom. Hij laat mij weten dat ook hij het Google advies maatgevend vindt; schrijft het recept voor en wenst me een fijne dag. De realiteit van alle dag - toch? In de medische wereld zeker geen dagelijkse realiteit. Maar wel in mijn vakgebied. Daar gebeurt het met regelmaat. Adviezen worden gegeven, zonder kennis en kunde, besluiten gemaakt op onderbuik gevoel, dure woorden gebruiken als arbeidshygiënische strategie, en tot slot het credo, dat doen we al jaren zo, en het is nog nooit fout gegaan. De realiteit is dat jaarlijks ruim 6.400 personen alleen al in Nederland naar beneden vallen van hoogtes (bron: Gezondheidsraad).

Tijd of tijdgebrek of beter gezegd tijd er voor nemen, speelt een belangrijke factor bij de duizenden slachtoffers. We laten ons verleiden, totdat het fout gaat. En als het fout gaat, ja dan maken we extra tijd vrij om op televisie uit te leggen dat het plaatsen van kranen op een ponton niet echt je expertise was. Hoe kan het toch zo zijn dat er bij werken op hoogte zoveel adviezen zijn die niet of nauwelijks worden getoetst op de daadwerkelijke veilige invulling?

De aanleiding van dit artikel is mede ingegeven door een recente instructiefilm van het Dakpaspoort welke via o.a. de site van ISZW en Vakpaspoort Bikudak wordt gepromoot. In deze film maken

twee dakdekkers met een app naar de opdrachtgever aantoonbaar dat ze op een veilige manier het werk gaan uitvoeren. In de film zien we beide mannen per serviceauto de parkeerplaats verlaten. Ze zitten op hun autogordel, want tja, je wilt niet de hele reis dat piepertje horen omdat de safety expert van de fabrikant gordelplicht onder de aandacht wilde brengen. Och, een kniesoor die hier wat van vindt. Op het dak treft de klant een volledig veilig ingerichte werkplek. Op de app krijgen ze ook nog die bevestiging. Het is de optimale veiligheid anno 2016. Kijkend naar al deze aangebrachte veilige hekwerken valt het mij op dat er op tal van plaatsen geen contragewichten geplaatst zijn. Een veel gehoord argument is: 'Ze staan in de weg wanneer we de dakranden moeten inwerken (de film laat dit probleem ook duidelijk zien). Dus halen we ze dan even weg'. Dit roept bij mij tevens de vraag op hoe al die meters dakrand veilig gemonteerd zijn en wat te doen bij jaarlijks onderhoud, lekkages etc. Maar volgens de arbeidshygiënische strategie is er nu een collectieve veiligheid. Raar is dat de drone, welke de mooie opname maakt, niet heeft geleid tot helmplicht. Eenzelfde kniesoor die hier wat van vindt.

De app wordt uitgereikt aan alle dakdekkers die lid zijn van een branchevereniging met medewerking van het Ministerie ISZW, vakbonden, bouwgerelateerde stichtingen en een opleidingsinstituut. Wie ben ik om daar iets van te vinden als we praten over een veilige werkplek, toch...? Als voorzitter binnen NEN valbescherming en ongevallenregistratie, actief NL-expert binnen en buiten Europa bij non-profit organisaties als CEN (European Committee for Standardization) en ISO (International Organization for Standardization), ruim 20 jaar aantoonbare ervaring ben ik die kniesoor en meen ik hier iets van te mogen vinden.

Waarom komen partijen die hun verantwoording moeten nemen in adviseren zowel wettelijk als branchegericht niet naar overlegorganen als NEN om expertisekennis op te halen? Gratis nog wel. Hier is immers een team van experts dat hen met kennis en kundigheid kan adviseren, die vooraf getoetst zijn aan de praktijk.

Veilig auto rijden kan alleen maar op basis van een goede verkeerswet, de auto voldoet aan Europese wetgeving, maar vooral door juiste training (rijbewijs) en het openstaan voor aanpassingen wanneer het bewezen veiliger kan (rotonde in plaats van kruising). Als je tot slot ook nog weet dat het beter is om links te rijden zodra je in Engeland bent, hebben we in ieder geval een goed vertrekpunt.

Experts hebben hierover nagedacht. Dat er fouten worden gemaakt, komt door keuzes, de mens geeft hieraan invulling, hij laat zich verleiden... Het is time for change. Niet voor de kniesoor, maar om het aantal van 6.400 slachtoffers flink terug te dringen.

Rik Zwama

Dit artikel kunt u lezen op www.roofs.nl